

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
13.05.2022 р. (протокол № 5)
Ректор

Василь

**ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра**

Спеціальність – 054 «Соціологія»

Освітня програма – «Соціологія»

Львів-2022

Вступ до спеціальності

Предметне поле соціології, її призначення в суспільстві (завдання та функції). Рівні аналізу та структура соціологічного знання. Особливості соціологічного мислення. Соціальні закони: сутність, різновиди, характерні ознаки. Понятійно-категоріальний апарат соціології. Суспільство як соціальний феномен: сутність, характерні ознаки, основні критерії типології. Основні підсистеми суспільства. Соціальні інститути як структурні компоненти суспільства: поняття, функції, характерні ознаки, різновиди. Особистість у системі соціальних взаємодій, соціальні статуси та ролі. Соціалізація як процес інтеграції індивіда у суспільство, її особливості та основні форми. Поняття соціальної мобільності. Соціальна група та міжособова взаємодія. Квазігрупи та їх різновиди. Поняття конкретно-соціологічного дослідження, його інструментарій. Професія соціолога та спектр діяльності. Основні вимоги до соціолога-професіонала: знання, вміння, навички, професійно-ділові якості. Поняття професійної етики. Професійний кодекс соціолога.

Загальна соціологічна теорія

Предметна специфіка соціології в системі суспільствознавства, об'єкт і предмет соціології. Структура система соціологічного знання. Суспільство як специфічна система. Культура як інтегративна цілісність матеріального і духовного. Суспільство як соціальна система, його системна специфіка. Елементи соціальної системи як відносно автономні підсумки соціального цілого. Система соціальних відносин: акт, дія, зв'язок, взаємодія. Соціальні процеси, соціальні зв'язки. Інтеграція, дезінтеграція, девіація, соціальний контроль, соціальний конфлікт. Соціальна структура як елемент соціальної системи. Типологія соціальних груп. Процеси групової динаміки. Соціальна стратифікація як процес відтворення соціально-структурних елементів. Соціальний статус в системі соціальної стратифікації. Соціальна мобільність, її типи та чинники. Соціальні інститути як система організації та відтворення системи суспільних відносин. Структурні компоненти соціальних інститутів та технологія їх функціонування. Співвідношення понять "індивід", "людина", "особа", "особистість". Основні етапи соціалізації індивіда.

Історія соціології (Передісторія соціології)

Історія соціології як предмет вивчення. Етапи формування знань про суспільство. Предмет історії соціології. Місце історії соціології в системі соціологічного знання. Предмет соціології, історії соціології та історичної соціології. Проблема періодизації історії соціології та можливі критерії виділення періодів. Історія соціології та історія соціальної думки: загальне та особливe. Особливості розвитку соціології у різних країнах. Універсальне і специфічне в розвитку соціологічного знання. Основні підходи до аналізу історико-соціологічного процесу: хронологічний, проблемний, національний, персоніфікований. Школи, парадигми, напрями, перспективи в соціології. Мультипарадигмальність сучасної соціології. Міждисциплінарний підхід, «соціологізація» близьких за предметом наук. Історична соціологія: проблеми і перспективи. Ретроспективний аналіз в соціології.

Розвиток соціальних поглядів Стародавнього світу. Соціальні погляди епохи Середньовіччя Соціальне знання та дослідження Нового часу (XVII – поч. XIX ст.) Соціологічні ідеї консерватизму, лібералізму та утопічного соціалізму. Виникнення та розвиток соціології у XIX ст. Соціально-історичні передумови виникнення соціології. Позитивізм О. Канта. Оцінка і переоцінка ідей О. Канта в історико-соціологічному контексті розвитку соціологічної думки. Еволюціоністська соціологія Г. Спенсера. Загальна характеристика соціологічного натуралізму. Натуралістичні школи у соціології др. пол. XIX – поч. XX ст. Соціал-дарвінізм. Расово-антропологічна школа. Географічний напрямок у соціологічній думці XIX ст. Соціологічна концепція марксизму. К. Маркс та Ф. Енгельс. Вплив марксизму на політичне життя, ідеологію та суспільні науки XIX – поч. XX ст. Психологічний напрям у соціології XIX поч. XX ст. Передумови виникнення психологічного напрямку в соціології. Криза натуралізму в соціології. Виникнення та розвиток психології як науки. «Психологія народів» В. Лацаруса і Г. Штейнталя, В. Вундта. Психологія натовпу Г. Лебона. Теорія наслідування Г. Тарда. Еволюційно-психологічний напрямок в американській соціології: Л. Уорд, Ф. Гіддінс. Інстинктивізм У. Мак-Даугала. Інтеракціонізм Ч. Х. Кулі, У. А. Томаса та Дж. Г. Міда.

Історія соціології (Класична соціологія)

Причини виникнення класичної соціології к. XIX – п. XX ст. Соціологічна концепція Е. Дюркгайма Французька соціологія поч. XX ст. Школа Е. Дюркгайма Внутрішня суперечливість соціологічних поглядів Е. Дюркгайма. Антипозитивізм в соціології і формування академічної соціології у Німеччині. Німецька соціологічна класика. Формальна соціологія (к. XIX – п. XX ст.): Ф. Тьонніс як засновник німецької класичної соціології. Формальна соціологія Г. Зіммеля. Соціологічне вчення М. Вебера. Німецька соціологія між світовими війнами. Соціологія і націонал-соціалізм Інститут соціальних досліджень і Франкфуртська школа Критична теорія суспільства. Неомарксизм Франкфуртської школи. Італійська соціологія к. XIX - поч. XX ст. Політична соціологія в Італії між світовими війнами. Соціологічна система В. Парето. Значення історії західної соціології к. XIX - поч. XX ст. для подальшого розвитку соціології як науки Розвиток національних шкіл у соціології на поч. XX ст. Соціологія XX ст.: загальна характеристика, предмет, періодизація. Соціологічні аспекти психоаналізу. Неофрейдистські концепції. Гуманізм соціологічної концепції Е. Фромма. Соціологія в Австрії поч. XX ст. Неомарксизм Д.(Г.) Лукача, А. Грамші. Ранній функціоналізм. Британська школа соціальної антропології. Ранній етап у розвитку американської соціології. Особливості виникнення і розвитку соціології США. Американська соціологія: діалектика загального та особливого у виникненні та розвитку. Чиказька школа в соціології. Її основні етапи, досягнення, значення для наступного розвитку соціології. Емпірична соціологія в США у 1920-1930 рр. Чиказька соціологічна школа: зародження, розквіт і занепад.

Історія соціології (Європейська та американська соціологія XX ст.)

Основні парадигми соціології XX ст. Характерні риси новітньої соціології. Структурні парадигми. Структурно-функціональний аналіз та теорія дії Т. Парсонса. Вчення Т. Парсонса про соціальну поведінку. Р. Мертон: розвиток структурно-

функціонального аналізу. Радикальна соціологія в Америці. Критика структурного функціоналізму. Ч. Р. Міллз, А. Гоулднер, І. Горовіц Ч. Міллз та А. Гоулднер: переосмислення соціальної теорії. “Соціологія соціології” А. Гоулднера. Соціологія конфлікту. Конфлікти у суспільстві та їх наслідки. Інтерпретативна парадигма. Основні положення символічного інтеракціонізму. Теорія соціального обміну та біхевіористська соціологія: Дж. Хоманс та П. Блау. Феноменологічний напрям у соціології. Поняття феноменологічної соціології та її теоретичні джерела. Етнометодологія: сучасні різновиди. Інтегральна соціологія. “Соціальна і культурна динаміка” П. Сорокіна. Сучасні теоретичні пошуки у соціології. Основні напрями та особливості сучасної західної теоретичної соціології. Висновки і перспективи розвитку соціології у к. ХХ ст.

Історія соціологічної думки в Україні

Особливості формування та становлення соціологічної думки в Україні. Історія української соціології як предмет вивчення. Етапи формування знань про українське суспільство. Універсальне і специфічне в розвитку соціологічного знання. Формування та розвиток української академічної соціології. Женевський гурток. Політична соціологія М. Драгоманова. Соціологічні проблеми в творчості О. Потебні. Соціологічна думка в Україні та Росії на поч. ХХ ст. Б. Кістяківський та його проект створення наукової соціології. Соціологічний підхід М. Грушевського. Українська соціологія поч. ХХ ст. в еміграції. Соціологічна концепція М. Шапovala. Український інститут громадознавства у Празі. «Класократична» версія моделювання української державності В. Липинського. Соціологічні погляди В. Старосольського. Соціологічні погляди О.Бочковського. Соціологічні студії в еміграції після Другої світової війни. Українська радянська соціологія. Українська соціологія сьогодні: досягнення та проблеми розвитку. Система організації та координації соціології як науки у сучасній Україні (указ Президента «Про розвиток соціологічної науки в Україні» від 25 квітня 2001 р.) Соціологічні установи та центри. Інститут соціології НАН України. Соціологічна асоціація України. Система соціологічної освіти в сучасній Україні. Соціологічні факультети, відділи, кафедри. Актуальні дослідницькі проблеми сучасної української соціології. Сучасний стан та перспективи розвитку соціології в Україні та Європі.

Методологія соціологічних досліджень

Онтологія, епістемологія, методологія та методи конкретно-соціологічного дослідження. Колесо науки: дедукція та індукція. Роль парадигми при проведенні конкретно-соціологічного дослідження. Проблема дослідження причинно-наслідкового зв’язку в конкретно-соціологічних дослідженнях. Проблема надійності та валідності даних конкретно-соціологічного дослідження. Дані: квантитативне versus квалітативне, первинне versus вторинне, ретроспектива versus проспектива. Основні методи збору даних: інтерв’ювання, спостереження, вторинний аналіз. Технологія спостереження. Технологія експерименту та квазі-експерименту. Дослідження випадку (case study). Етнографічні дослідження. Вторинний аналіз, використання офіційної статистики. Критичний аналіз методу вторинного аналізу. Проблеми біангуляції та

тріангуляції в конкретно-соціологічних дослідженнях. Практичні аспекти організації та проведення проекту комплексного конкретно-соціологічного дослідження.

Методи збору соціологічної інформації

Загальна методологія статистичних соціологічних досліджень. Типи кількісних емпіричних досліджень. Види анкетних опитувань. Концепція/ ескізний проект статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та принципи укладання. Програма статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та принципи формування. Проект статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та засоби реалізації. Типи шкал вимірювання: номінальна, порядкова, метрична, інтервальна. Інтегровані шкали вимірювання – соціологічні індекси. Принципи готовання інструментарію (стандартизованої анкети) статистичного опитування. Формулювання варіантів запитань стандартизованої анкети та віял відповідей на них. Вибіркова сукупність: основні характеристики, надійність й валідність. Основні методи конструювання вибірки. Розрахунок об'єму і допустимої помилки вибірки. Конструювання багатошаблевих вибіркових сукупностей зі застосуванням різних методів. Календарний план робіт, розрахунок необхідних людських ресурсів, плановий кошторис. Збір даних методом “віч-на-віч інтерв’ю”: технологія та етапи робіт. Техніка інтерв’ювання. Етапи опрацювання анкетних даних. Розробка технічної документації при організації масових опитувань (інструкції, контрольні листи, скринери, картки, маршрутні листи, стимульний матеріал і т.п.). Менеджмент інтерв’юерів: основні вимоги до інтерв’юера; види інтерв’юерів; підбір, інструктаж та контроль роботи інтерв’юерів; “ефект інтерв’юера” та протидія йому. Методичні та процедурні засади збору соціологічної інформації методами інтернет-опитування. Методичні та процедурні особливості збору соціологічної інформації методом телефонного інтерв’ю (PATI, CATI). Представлення результатів проекту. Особливості укладання звіту за результатами статистичного соціологічного дослідження. Імплікація: готовання нових проектів.

Математичні методи в соціологічних дослідженнях

Соціальне вимірювання. Типи шкал вимірювання. Кумулятивна частота. Статистичний показник. Генеральна сукупність. Вибіркова сукупність – валідність і надійність. Допустима помилка вибірки. Міри описової статистики числових вибірок. Центральні моменти випадкової величини. Інферентна статистика. Точкове та інтервальне статистичне оцінювання. Трансформовані значення, стандартизоване значення. Нормальний розподіл. Довірча ймовірність. Довірчий інтервал. Помилка першого роду. Помилка другого роду. Тест хі-квадрат для однієї числової вибірки. Ступінь свободи. Коefіцієнт Крамера. t-тест Ст’юдента для однієї вибірки. Принципи аналізу зв’язку між двома змінними – фактор, показник. Загальний інтерфейс середовища SPSS. Готовання анкети статистичного соціологічного опитування для комп’ютерного опрацювання – створення кодувальної таблиці. Елементи програмування змінної для SPSS-файлу. Експортування об’єктів SPSS-файлу у файл програми Microsoft Word. Інформація про параметри змінних у SPSS-файлі. Системні

налаштування SPSS-файлу. Аналіз кореляцій. Поняття кореляції. Різновиди аналізу кореляцій. Сила та скерованість кореляційної залежності. Коєфіцієнт парної кореляції Пірсона. Рангові коефіцієнти кореляції за Спірменом та Кенделом. Методологія конструювання соціологічних індексів. Факторний аналіз: стандартний факторний аналіз з обертанням матриці за методом варимакса. Конструювання соціологічних індексів за допомогою факторного аналізу. Багатовимірне шкалювання. Групування невеликої кількості кейзів: ієрархічний кластерний аналіз. Кластерний аналіз з великою кількістю спостережень (з використанням методу к-середніх). Дискримінантний аналіз.

Соціальна структура та стратифікація

Соціальна структура та стратифікація: суть, основні категорії та системні характеристики. Теорія соціальної стратифікації та її критерії. Стратифікаційні системи та їхні історичні типи. Соціальний статус у сучасній теорії стратифікації. Класичні теорії та сучасні напрямки стратифікаційних досліджень. Середній клас в контексті різних теорій та підходів стратифікації. Соціальна мобільність як складова соціально-стратифікаційних змін у суспільстві. Соціологічний аналіз сучасних типів мобільної поведінки. Соціальні механізми та чинники відтворення соціальної стратифікації. Специфіка ідентифікаційних практик та життєвих стратегій в трансформаційному суспільстві. Освіта як критерій соціальної диференціації в українському суспільстві.

Соціологія малих груп

Місце малої групи у життєдіяльності людей. Призначення малих груп у суспільстві та в організації соціального життя. Проблема малої групи у класичній і сучасній соціології. Соціологія малих груп як теорія середнього рівня (Р.Мerton). Психоаналітична традиція у соціологічному дослідженні малих груп (З. Фройд, К. Юнг та ін.). Мала група у контексті групової психотерапії (Дж. Морено, К. Роджерс). Інтеракціоністський підхід (Ч. Кулі, Дж. Мід, Дж. Хоманс): аналіз групового процесу з позицій індивідуальної активності, соціальної взаємодії та соціалізації. Теорія підкріплення і актуальні проблеми соціального біхевіоризму (Б. Скіннер, Д. Тібо, Г. Келлі). Теорія поля К. Левіна. Структурні властивості соціального простору групи. Соціометричний напрямок Дж. Морено та емпіричні дослідження внутрігрупових комунікативних взаємодій. Мала група як відкрита система: системний підхід до аналізу малої групи (Т. Парсонс). Структурні елементи малої групи як соціальної системи. Ситуаційний підхід до аналізу малих груп. Когнітивний аспект аналізу групових феноменів. Мала група і теорія соціального капіталу (П. Бурдье, Дж. Коулман, Р. Парнем, Ф. Фукуяма). Мала група з позиції мережевого суспільства М. Кастельса. Формально-модельний підхід та обмеження математичного (формального) моделювання групової поведінки.

Соціологія управління

Управління як специфічний вид людської діяльності. Об'єкт і предмет соціології управління. Рівні і функції менеджменту. Особливості професії «менеджер». Основні

теорії (школи) менеджменту ХХ ст.: класична теорія менеджменту; поведінкова теорії менеджменту; кількісна теорія менеджменту. Планування та цілі організації. SWOT – аналіз. Основні фактори побудови організації. Бюрократична модель проекту організації. Головні форми проектування організації. Організаційні зміни та інновації. Контроль у процесі управління. Написання дослідницького проекту. Формування кошторису проекту, написання заявки на його фінансування. Управління людськими ресурсами. Лідерство в організаціях. Головні теорії лідерства. Ухвалення управлінського рішення. Організаційна культура. Мотивація в організаціях. Моделі (теорії) мотивації. Комунікація в організаціях. Управління конфліктами в організаціях. Залагодження конфлікту: основні стилі. Маніпулювання у процесі управління. Формування іміджу організації. Робота із ЗМІ.

Соціологія політики

Становлення соціології політики як науки. Соціологія політики: предмет, методи, парадигми. Політика та влада як соціальні феномени. Держава як центральний елемент політичної системи. Концептуалізації політичного простору. Стратифікація політичного простору. Суб'єкти політики. Механізми функціонування політичної сфери. Еліти: функціонування і дослідження. Соціологічне дослідження політичного лідерства. Групи інтересів, соціальні рухи та «третій сектор». Етноси і політика. Політика і релігійні групи

Політичні ідеології: феномен, історія та тенденції сучасного розвитку. Форми вияву і вивчення масової політичної свідомості. Форми і фактори політичної участі. Специфіка політичного вибору, його вивчення. Методика проведення exitpoll. Крос-національні компараторивні дослідження у галузі соціології політики. Тенденції розвитку українського суспільства у політичній сфері.

Соціологія культури

Соціологія культури як галузь соціологічного знання. Суспільство як соціокультурна система. Соціологія культури та культурологія: специфіка дослідження феномену культури, об'єкт, предмет, методи та основні завдання соціології культури. Соціо- та культурогенез. Ціннісний компонент в соціальній системі за Тьоннісом, вебером та Парсонсом. Концепція соціокультурної динаміки П.Сорокіна. Функції культури в процесі соціалізації особистості. Глобалізація та її соціокультурні наслідки. Правові та етичні принципи взаємодії культур та цивілізацій. Становлення інформаційного суспільства, соціокультурні наслідки виникнення "віртуальної" соціальної реальності та соціальних медіа. Висока та масова культура. Соціологія кіно. Комерціалізація культури. Соціальні функції мистецтва, освіти та мас-медіа. Поняття про етос, види етосів, їх взаємодія. Дисфункційні соціокультурні явища: культура насильства, культура бідності, тюремна субкультура. Соціокультурна диференціація та нерівності. Кількісні та якісні методи у дослідженні культурної сфери.

Соціологія економіки та праці

Об'єкт та предмет економічної соціології. Рівні соціологічного пізнання: теоретичний та емпіричний, їхній статус у становленні економічної соціології. Економічна соціологія в системі соціальних наук. Структура та функції економічної соціології. Економічна поведінка як соціологічна проблема. Пристосовницька (адаптивна) поведінка, підприємницька (конкурентна) поведінка, протестна та партнерська економічна поведінка. Комерційна поведінка та її функції. Дистрибутивна (роздільча) поведінка. Виробнича поведінка. Споживча поведінка. Соціальний механізм регуляції трудової поведінки. Сутність економічної культури. Економічна ментальність як індивідуально-психологічна структура особистості у сфері економічної (господарської) життєдіяльності суспільства. Функції економічної культури. Інституційний і особистісний аспекти економічної культури. Організаційна культура та її складові, принципи, чинники впливу. Технологічна культура та її компоненти. Корпоративна культура та її рівні. Ділова культура. Об'єкт та предмет соціології праці як галузевої соціології. Підходи до визначення предмета соціології праці. Функції соціології праці. Система категорій соціології праці. Трудова діяльність. Цільова спрямованість трудової поведінки та її форми (функціональна та економічна). Зайнятість і ринок праці. Неоднорідність ринку праці. Гнучка зайнятість. Сегментація ринку праці. Formи зайнятості і незайнятості. Сегментація працедавців.

Соціологія бізнесу та підприємництва

Соціологія бізнесу та підприємництва як галузева соціологічна теорія середнього рівня. Об'єкт і предмет дослідження, структура і функції. Основні наукові поняття і категорії соціології бізнесу та підприємництва. Бізнес і підприємництво як базові категорії, їх сутнісні ознаки. Міфи щодо бізнесу та підприємництва в сучасному суспільстві. Теоретичні моделі підприємництва (класична, інноваційна, соціально-економічна). Зв'язок соціології бізнесу та підприємництва з іншими соціально-гуманітарними науками. Наукова інтерпретація підприємництва як соціально-економічного явища. Соціологічна концептуалізація бізнесу та підприємництва. Підприємець як діючий актор. Патерни поведінки підприємця (роль, статус, цінності, культурні норми) (Т. Парсонс, Н. Смелзер, П. Бергер). Суспільство ризику У. Бека і підприємницька функція. Підприємець та прийняття ризиків у ситуаціях невизначеності. Раціональність та її значення у доланні ситуацій невизначеності (Ю. Габермас). Соціокультурний підхід в аналізі підприємницького ризику (Н. Луман, Е. Гіденс). Ризик як поділ суспільств на традиційні та інноваційні (Б. Дуглас). Соціопсихологічний підхід до підприємництва та бізнесу. „Потреба у досягненнях” Д. Маклеланда. Поведінкові стратегії підприємців: стратегія стійкого та прискореного розвитку бізнесу (Дж. Карленд). Соціалізація підприємців (стиль і характер виховання майбутніх підприємців, моделі поведінки). Концепція «соціальної психіки» О.Донченко. Ментальність нації та її вплив на формування підприємницької функції. Соціопсихологічна модель аналізу підприємництва та бізнесу в суспільстві, що трансформується (Ю. Пачковський). Мотиваційне поле підприємництва. Бізнес та підприємництво в соціальній структурі суспільства. Організаційні основи бізнесу та підприємництва. Соціологія підприємницької організації. Соціальна відповідальність бізнесу. Соціальне підприємництво.

Рекомендована література

- Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер. з фр. Г. Філіпчука. К.: Юніверс, 2004. 688 с.
- Бауман З. Плинні часи. Життя в добу непевності. К.: Критика, 2013. –176 с.
- Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. К.: Основи, 2004. 230 с.
- Бурлачук В. та ін. Біля витоків соціологічної думки в Україні / В. Бурлачук, М. Молчанов, В. Степаненко; Під ред. В. Танчера; Ін-т соціології НАНУ. Київ:, 1996. 114 с.
- Ватаманюк О. Бізнес-економіка: навч. посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 324 с.
- Вахштайн В. Пост-пострадянська соціологія: кінець першого акту // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2011. № 2. С.59-78.
- Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. К.: Наш Формат, 2018. 261 с.
- Вишняк О. Електоральна соціологія. К.: ІСНАНУ, 1998. 310 с.
- Гелрігел Д. Організаційна поведінка. –Київ, 2001.
- Глобальні модерності /за ред. М. Фезерстоуна, С. Леша, Р. Робертсона. К.: Ніка-центр, 2008. 400 с.
- Головатий М.Ф. Соціологія молоді. Курс лекцій. К.: МАУП, 2006. 304 с.
- Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб. Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 164 с.; іл.
- Геллнер Е. Нації та націоналізм. Київ, 2003.
- Економічна соціологія. Навчальний посібник. / За ред. В.М. Ворони, В.Е. Пилипенка. К., 1997.
- Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) К.: Либідь, 1993. 336 с.
- Зовнішня трудова міграція населення України: звіт [Електронний ресурс] / [заг. ред. Укр. центр соц. реформ, Держ. ком. статистики України]. К., 2019
- Історія соціологічної думки: Навч. посібник / за наук. ред. В.М. Пічі [Н.В. Коваліско, В.М. Онищук, Н.М. Цимбалюк та ін.]. Львів: «Новий Світ – 2000», 2016. 687 с.
- Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму. Київ, 1999.
- Кіммел М. Гендероване суспільство / Пер. з англ. К: Сфера, 2003. 490 с.
- Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2009. 328 с.
- Коваліско Н. В. Стратифікаційний аналіз сучасного суспільства: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2013. 312 с.
- Коваліско Н., Макеєв С. Глобальний і локальний діалект наративу про нерівність //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2017. №4. С.22-36.
- Коваліско Н., Макеєв С. Економіка і соціологія нерівності: емпіричний вимір глобальних тенденцій //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2018. №3. С.5-24
- Коваліско Н.В. Мінливі проекції нерівності: глобальна, локальна, економічна, соціологічна / Коваліско Н.В., Макеєв С.О. //Динаміка сприйняття соціальної нерівності в Україні: за даними Міжнародної програми соціальних досліджень 2009 і 2019 років: колективна монографія. Київ : Інститут соціології НАН України; Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2020. 262 с. С.27-82
- Коваліско Н.В. Сучасне українське суспільство: стратифікаційний вимір великого міста / Н.В. Коваліско, Р.О. Савчинський. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 236 с.
- Коваліско Н.В., Макеєв С.О. Добробут і благополуччя в порівняльній перспективі: випадок Польщі та України //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2019. №1. С.32-55
- Комерційна реклама і споживання: соціологічний дискурс: монографія / Н.В. Коваліско. О.І. Герус. Львів, Ліга-Прес 2017. 173 с.
- Криза в Україні: зони ураження. Погляд соціологів. К.: Ін-т соціології НАН України, 2010. 116 с.
- [Криза в Україні: зони ураження. Погляд соціологів](#) К.: ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2010. 116 с.
- Кутуєв П.В. Ключові проблеми політичної соціології: Підручник. К.: Центр Вільної Преси, 2001. 236 с.

- Кутуєв П.В. Подорож на Схід: переорієнтація сучасного соціологічного дискурсу. К.: НПУ, 2009. 214 с.
- Кутуєв П.В. Соціальна реальність і трансформації ХХ століття: між концепціями та утопіями // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. 2012. № 3. С. 68-76.
- Марков І. Українська трудова міграція в ЄС: Соціологічно-статистичний портрет // На роздоріжжі. Аналітичні матеріали комплексного дослідження / [під. ред. І. Маркова]. Л., 2009. С. 21-86.
- Методологія та методи визначення інтегральних соціальних показників / Відп. ред. Ю.І. Саєнко. К.: Ін-т соціології НАНУ, 2004. 372 с.
- Мусієзов О.О. Історія української соціології: Навчально-методичний посібник. Харків, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2004. 117 с.
- Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУET, 2018. –241 с.
- Суспільство без довіри / За редакцією Є.Головахи, М.Костенко, С.Макеєва. – К: Інститут соціології НАН України, 2014. 338с.
- Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія малих груп: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 292 с.
- Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія праці: Навч. посібник. Запоріжжя, 2001.
- Основи економічної соціології: навч.-метод. Посібник / Н.В. Коваліско, А.І. Кудринська. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 442 с.
- Основи теорії гендеру. Навчальний посібник. Київ: К.І.С., 2004. 536 с.
- Оссовський В. Л. Соціологія громадської думки. К.: ПЦ «Фоліант», ВД «Стилос», 2005. 186 с.
- Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій/ Міжнародний фонд „Відродження”. К.: Наукова думка, 1996. 232 с.
- Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2004. 270 с.; іл.
- Парашевін М. Релігія та релігійність в Україні. К.: Ін-т політики, Ін-т соціології НАН України, 2009. 68 с.
- Пачковський Ю. Психологія підприємництва: навч. посібник. 4-те вид. К.: Каравела, 2017. 416 с.
- Пачковський Ю. Соціологія підприємництва // Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посібник. К.: Каравела, 2020. С. 219-247.
- Пачковський Ю.Ф., Максименко А.О. Споживча поведінка українських домогосподарств: монографія. Львів: ЛНУ імені І.Франка, 2014. 292 с.
- Перепелиця М.П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). К.: УІСД, 2001. 242 с.
- Петрушина Т. Інституційні бар’єри інноваційного розвитку економіки України // Українське суспільство 1992-2012. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. / За ред. д.ек. н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2012. С. 165-174. <http://www.i-soc.com.ua/institute/soc-mon-2012.pdf>
- Петрушина Т. Соціальний потенціал економічного розвитку українського суспільства // Вектори змін українського суспільства / за ред. д.ек.н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2014. С. 24-46.
- Петрушина Т. Соціально-трудові відносини у сфері матеріального виробництва (за даними першого всеукраїнського опитування робітників) // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2016. №4, С.63-84
- Петрушина Т. [Соціальний потенціал інноваційного розвитку економіки України](#) // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2014. №4. С. 66-93.
- Підприємництво в Україні: історико-інституційний аналіз : монографія / [В.В.Небрат, Н.А.Супрун та ін.] ; за ред. д.е.н. В.В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2019. – 532 с.: табл., рис. Режим доступу: <http://ief.org.ua/docs/mg/314.pdf>
- Погорілій О. І. Соціологічна думка ХХ століття. Навч. посібник. К.: Либідь, 1996. 224 с.
- Пріс Л. Руйнування соціального і географічного простору. Міграція між США та Мексикою і виникнення транснаціональних соціальних просторів // Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна

політика: [хрестоматія з сучасною зарубіжної соціології регіонів] / [укладачі Кононов І. Ф.,
Бородачов В. П., Топольськов Д. М.] Луганськ: Альма–матер Знання, 2002. 664 с.

- Процеси соціальної мобільності в сучасному українському суспільстві : кол. моногр. / [Балакірєва О.М., Середа Ю.В., Дмитрук Д.А. та ін.] ; за ред. канд. соціол. наук О.М.Балакірєвої ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". К., 2014. 288 с.
- Резнік В.С. [Легітимація приватної власності як концепт соціологічної теорії](#) . К. : Інститут соціології НАН України, 2010. 512 с.
- Резнік В.С. [Соціально-психологічне моделювання поведінки покупців у процесі маркетингової діяльності: Монографія](#). Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2001. 220 с.
- Ровенчак О., Володько В. Міжнародна міграція: теорія та практика : Монографія. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. 412 с.
- Розвиток соціально-трудової сфери України: теорія, практика, перспективи: кол. монографія / за ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, к.е.н. В.В.Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». К., 2016. 326 с.
- Савельєв Ю. Соціологія в пошуках сущності сучасності: систематизація теорій суспільства модерну і модернізації // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. 2012. № 3. С. 45-67.
- Савельєв Ю. Суперечності сучасних теоретичних інтерпретацій суспільного розвитку, соціальної еволюції, модернізації та соціальних змін // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. 2015. № 3. С.3-12.
- Сальникова С. Вибірка у соціологічному дослідженні: підручник. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 252 с.
- Смелзер Н. Проблеми соціології. Георг-Зіммелівські лекції, 1995. Львів: Кальварія, 2003. 128 с.
- Соціологія: Навч. посібник / За редакцією С.О. Макеєва. К.: Знання,КОО, 2005. 455 с.
- Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / За наук. ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. 501 с.
- Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свінчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. К: ТОВ «Підприємство «Ві Ен Ей», 2017. 188 с.
- Соціокультурні чинники розвитку українського ринку праці : кол. моногр. / за ред. О.М. Балакірєвої ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Електрон. дані. К., 2017. – 264 с. Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/285.pdf>
- Соціологічна думка України: Навч. посібник / М.В. Захарченко, В. Ф. Бурлачук, М. О. Молчанов та ін. К.: Заповіт, 1996. 424 с.
- Соціологічний вимір соціально-економічних процесів в Україні / [Балакірєва О.М., Головенько В.А., Левін Р.Я. та ін.] ; за ред. канд. соціол. наук О.М.Балакірєвої ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. К., 2009. 320 с.
- Соціологія і психологія: навчальний посібник / За ред. Ю.Ф. Пачковського. К.: Каравела, 2009.760 с.
- Соціологія: відповіді на питання екзаменаційних билетів: навч. посібник / За ред. Н.Й. Черниш. К.: Знання, 2012. 446 с.
- Соціологія: підручник / За ред. Ю.Ф. Пачковського. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 418 с.
- Соціологія: Робочі програми для підготовки бакалаврів / За ред. Н.Й. Черниш, Н.В. Коваліско. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 564 с.
- Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник/за наук.ред. Ю.Ф. Пачковського [Н.В. Коваліско, Т.Д. Лапан, Н.Й. Черниш та ін..]. Київ: «Каравела», 2020. 356 с.
- Спасибенко С.Г. Социология человека: Учебное пособие. М.: Экслибрис–пресс, 2007. 520 с.
- [Стан сингулярності: соціальні структури, ситуації, повсякденні практики](#) / С. Макеєв, С. Оксамитна, А. Домаранська, О. Іванов, Т. Костюченко, Л. Малиш, Т. Марценюк, С. Стукalo ; за ред. С. Макеєва і С. Оксамитної. К. : НаУКМА, 2017. 180 с.
- [Стиль життя: панорама змін](#) / За ред. М.О. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2008. 416 с.
- Стійкість національної економіки: теорія, методологія, практика / Аліна Василівна Бойко ; НАН України, Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. К., 2014. 288 с.

- Структурні зміни та економічний розвиток України : монографія / [Геєць В.М., Шинкарук Л.В., Артьомова Т.І. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук Л.В.Шинкарук ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. К., 2011. 696 с.
- Сулько В. С. Українська соціологічна думка у пошуках істини (зародження і становлення вітчизняної соціології в процесі національного державотворення. Від найдавніших часів до кінця XIX століття): Навч. посібник для викладачів і студентів. К., 1999. 324 с.
- [Суспільна трансформація: концептуалізація, тенденції, український досвід](#) / За ред. В.В.Танчера, В.П.Степаненка. К.: Інститут соціології НАН України, 2004. 244 с.
- Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. К.: Либідь, 2003. 376 с.
- Український ринок праці: імперативи та можливості змін : колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, к.е.н. В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. К., 2018. 356 с. Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/306.pdf>
- Устич С.І. Системне дослідження суспільства. Львів, 1992. 188 с.
- Формування галузевих ринків України: перехідний період [Текст] / Національна академія наук України, Ін-т економічного прогнозування ; ред. : В. О. Точилін. К. : Фенікс, 2004
- Фуко М. Наглядати і карати: Народження в'язниці. К.: Основи, 1998. 392 с.
- Ціннісна складова модернізаційних процесів у сучасному соціумі України : кол. моногр. / [Балакірєва О.М., Геєць В.М., Сіденко В.Р. та ін.] ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". К., 2014.
- Черниш Н.Й. Соціологія. К.: Знання, 2009. 468 с.
- Черниш Н.Й. Соціологія. Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. К.: Знання, 2009. 468 с.
- Штомпка П. Десять тез про статус соціології в нерівному світі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012. № 3. С.8-10.
- Штомпка П. Соціологія. Аналіз сучасного суспільства. Львів: Колір ПРО, 2020. 800 с.
- Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2011. 242 с.
- Якісні дослідження в соціологічних практиках / За ред Н.Костенко та Л.Скокової. К.: ІСНАНУ, 2009.
- Reynolds, Paul D., Sociology and Entrepreneurship: Concepts and Contributions (1991). Entrepreneurship Theory and Practice, Vol. 16, Issue 2, p. 47-70 1991. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1505888>
- Sahin, M., Nijkamp, P., Baycan-Levent, T. (2007). Migrant entrepreneurship from the perspective of cultural diversity. W: L.-P. Dana (red.), Handbook of research on ethnic minority entrepreneurship (s. 99–115). Cheltenham: Edward Elgar.
- Solomon G., Matthews C. The curricular confusion between entrepreneurship education and small business management: a qualitative analysis. Journal of Modern Competition, 2017, vol. 11, no. 1 (67), pp. 121–142.